



Nikolaj Nosov - Marek Pivovar

**NEZNÁLEK
PODLE
STANISLAVSKÉHO**



Realizováno za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky
Práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA, Praha

SULIKO

1.

HLEDAT MILÉ HROB ŠEL JSEM V DÁL,
MUČIL SRDCE MÉ BOL A ŽAL.
TEBE BUDU MÍTI VĚČNĚ RÁD,
KDE JSI SULIKO, DEJ MI ZNÁT.

2.

TU JSEM VÍCE BLÍŽ RŮŽI ZŘEL,
SLZOU SE V NÍ DÉŠŤ ROSY CHVĚL.
COŽPAK TADY SPÍŠ, PTÁM SE JÁ,
ŘEKNI SULIKO, DÍVKO MÁ.

3.

POD TOU RŮŽI SNÍM VĚČNÝ SEN,
VZPOMÍNKA NA TĚ ZBYLA JEN.
PO VĚTRU JÁ POLIBEK TI POSÍLÁM,
NA TĚ MILÝ MŮJ VZPOMÍNÁM.

OBLÍBENÁ PÍSEŇ NEZNÁLKA I MUŽIKA Z KAVKAZU.

TEXT I NOTY LASKAVĚ ZAPŮJČIL MALÍČEK OLDŘICH MATUŠÍNSKÝ.

Ruská pieseň
Cvičenie v dvojhmatoch.
Moderato

Suliko

Upravil: J. Vašica

192.

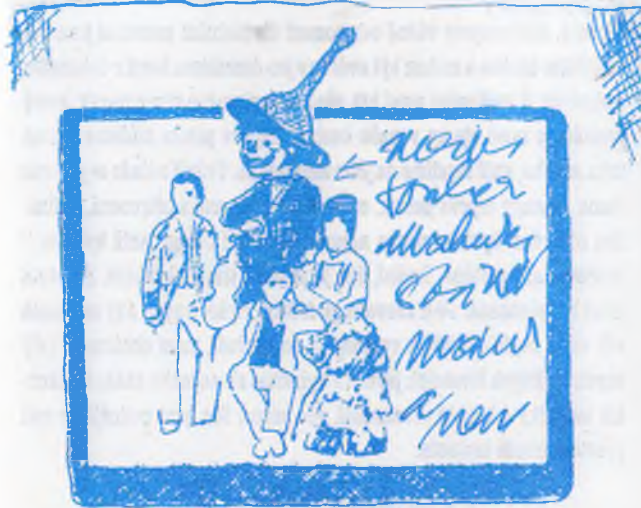
The musical score is written for piano in G major (one sharp) and 2/4 time. It is marked 'Moderato'. The piece is titled 'Suliko' and is a Russian song ('Ruská pieseň') adapted by J. Vašica. The score is numbered 192. It consists of two systems of piano accompaniment. The first system contains four measures, and the second system contains five measures. The right hand (treble clef) features a melodic line with various fingerings indicated by numbers 1-4 above the notes. The left hand (bass clef) provides harmonic support with chords and single notes. Dynamics include piano (p) and forte (f). The bass line chords are Eb, F, F, Bb, F, F, Eb.



NOSOV, NEZNÁLEK A MCHAT

Ruský divadelní kritik N. S. Dementěv ve své zásadní stati "Neználek v MCHATu" přirovnává vpád Nikolaje Nosova do tehdy již prestižního moskevského souboru ke kometě, která svým Neználkem oslnila ruský divadelní svět a opět odletěla, aby nadále místo planety divadelní ozářovala planetu literární. Sám Stanislavskij na krátkou, ale plodnou spolupráci vzpomíná: "Bylo ho všude plno, jeho dobrácký rozesmátý obličej jsme si okamžitě zamilovali. Především nás však uchvátil svými texty. Po skonu Antona Pavloviče Čechova jsme byli přesvědčeni, že v Rusku není druhý autor jeho myšlenkové hloubky, originality a lehkosti vyprávění. Ten kapánek drzý mladík však Antona Pavloviče dokázal nejen nahradit, ale v mnohém i předstihnout. Navíc přinesl jednu zcela zásadní změnu: místo Čechovova aristokratického šampaňského jsme počali konzumovat lidovou vodu. A kdo ví - možná právě tento fakt nám nejvíce posloužil po Říjnové revoluci při

„Jeminkote!“ vykřikl Neználek (str.56)



obhajobě proti nařčení z buržoazně-feudálního reakcionářství."

Skutečností ovšem zůstává, že těsně po revoluci, kdy v zemi zmítané občanskou válkou zcela divadla prázdnou, stál MCHAT i přesto na pokraji zániku. A záchrana přišla opět zásluhou Nikolaje Nosova. V tísní nejvyšší objížděl MCHAT mateřské školy na ruském venkově a uváděním "Neználkových příhod" před tříletými caparty si vydělával na nuzné živobytí. Dnes už sice nevíme, jak hluboce existenciální příběh, plný rafinovaných odkazů na většinu známých filosofických systémů, na malé ruské venkovánky působil, leč MCHATu to umožnilo přežít.

Stejně tak dnes bohužel nevíme přesně, proč Nosov, jemuž po kolosálním úspěchu "Neználka" v MCHATu kynula slibná budoucnost herce a dvorního dramatika, soubor tak brzy opustil. Onoho osudného dne Stanislavskij doplnil ve svém deníku Nosovovo jméno zvláštní ozdůbkou: pirátskou lebkou se skříženými hnáty. Podle názoru již zmíněného Dementěva to znamená, že Stanislavskij

„Správně!“ křikl Neználek (str.145)



uvěřil tehdy závistivci šířené pomluvě, že se Nosov podloudně dostal k zapomenutému textu Antona Pavloviče Čechova a vydával jej za vlastní. Teď už víme, že šlo skutečně jen o pomluvu: analýzy například prokázaly, že frekvence oblíbené ruské fráze "já si myslím" (ja dumaju) je u Nosovových textech třiapůlkrát vyšší než u Čechova. Jiný teoretik, R.V.Liposev, ostatně Dementěvovu hypotézu vyvrací citací z deníku zhrzeného Němiroviče-Dančenka, který si na místo dvorního dramatika, uvolněné Čechovem, dělal zálsuk: "Nosov dnes pozval Stanislavského na dobrodružnou námořní výpravu po stopách kapitána Flinta a ten starý dětina se na ni těší jako malé dítě. Překazit za každou cenu!!!" Zdá se, že nekalý záměr se zdařil. Nosov jako divadelní autor skončil a věnoval se výhradně próze. Smutnou ironií zůstává, že dnes už z jeho bohaté tvorby známe zase jen Neználka.

Po inscenaci o posledních dnech posledních Romanovců vám tedy Komorní scéna Aréna nabízí další inscenaci, jejíž text vychází z Ruských a Sovětských dějin. Téma je to pocho-pitelně neméně závažné, ale pokud se alespoň tu a tam také pousmějete, budeme vám neskonale vděční.

Vaši inscenátoři



KOMORNÍ SCÉNA ARÉNA

tř. 28 října 23, Moravská Ostrava,

telefon: 611 45 85

Režie: Radovan Janovič Lipus
Scéna: Rostislav Ladovič Pospíšil
Kostýmy: Eva Stanislavovna Kotková
Hudba: Zdeněk Ludwigovič Kluka
Dramaturgie: Marek Bronislavič Pivovarov

Osoby a obsazení

Neználek - Nosov: René Leopoldovič Šmotek
Všeználek - Stanislavskij: Dušan Josefovič Škubal
Pilulkin, Čaroděj - Dančenko: Vladislav Dimovič Georgiev
Sirupčik - Višněvskij: Marek Pavlovič Cisoovský
Šroubek - Lužskij: Karel Oldřichovič Růžička
Nitečka - Knipperová: Renáta Zdeňkova Klemensová
Knoflenka - Roksanovová: Tereza Zdenovna Kašparová
Barvička - Lili: Tereza Mojmirovna Maňáková
Medunka - Malenšikov: Lea Leovna Dokupilová
muzik: Vladimír Kapitánov Josefovič Polák j.h. *
nebo Vladislav Dimovič Georgiev
hlas umírajícího Čechova: Pavel Kazimirovič Cisoovský

*čekatel na místo čekatela ve sboru činobry NDM

Světa Václav Františkovič Reif nebo Václav Pavlovič Honě,
zvuk Marcela Josefovna Cisoovská
scénu zhotovili Martin Oldřichovič Maceček
a Dalibor Neprozraděč Pešek,
citová spolupráce Hana Bohumilovna Havlenová.



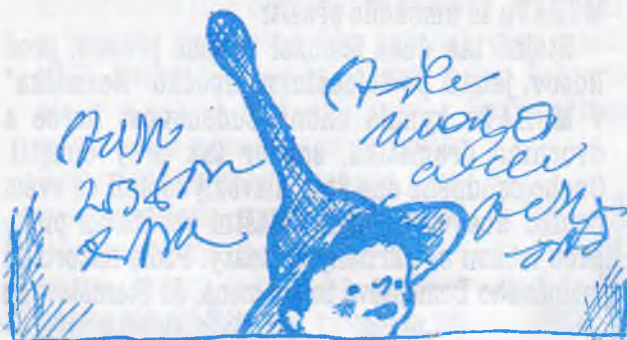
„Já se nedivím,“ odpověděl Neználek (str.12)

Prosté, holé projevy vášně bez pomoci divadelních konvencí jsou tím nejtěžším úkolem a mohou být svěřeny jen dozrálému herci s dokonalou technikou. V naší práci musí být všechno vykonáno skrze návyk, který proměňuje nové vjemy v naše osobní. Teprve potom můžeme užívat toho nového, aniž myslíme na jeho mechaniku. Tvůrčí nálada se pro nás stane spásnou teprve potom, co bude pro nás zcela přirozená, jediná. Bez ní ovšem bychom pouze napodobili vnější formu, aniž bychom ji ospravedlnili vnitřně. Umění, čím je prostší, tím je složitější. Prostota musí být obsažená. Je-li zbavena podstaty, ztrácí smysl. Aby se prostá věc stala nejdůležitější a vystoupila do popředí, musí obsáhnout celý okruh složitých životních jevů. To vyžaduje skutečného nadání, dokonalé techniky a bohaté obraznosti. Ale pozor! Nic není nudnějšího nad prostotu chudé fantazie.

K. S. Stanislavskij: Můj život v umění
(zápis před Říjnovou revolucí).

Nejbližším úkolem, nejbližší etapou našeho umění je bez pochyby zesílená práce v oboru vnitřní techniky hercovy. Jaká je moje úloha v této práci? Situace nás, starých lidí a představitelů dřívějšího tak zvaného měšťanského umění, se silně změnila. My, staří umělci revolucionáři, jsme se octli na pravém křídle umění a podle staré tradice musí na nás leví útočit. Musí mít nepřítele. Naše nové úlohy jsou tedy méně krásné než dřív. Musíme se snažit pochopit ony perspektivy, onen konečný cíl, který láká mladé pokolení. Je velmi zajímavé žít a pozorovat, co se děje v mladých mozcích a srdcích.

K. S. Stanislavskij: Můj život v umění
(zápis po Říjnové revoluci).



„A na co padák?“ ptal se Neználek (str.40)